

22 Απριλίου 1945

Το τέλος στην Ιταλία

Στις αρχές Απριλίου 1945, η Ιταλία είχε αρχίσει να καταρρέει. Ο Μουσολίνι βασιζόταν στους μελανοχίτωνες φασίστες και στις 25 γερμανικές μεραρχίες, που σταθμεύανε στη χώρα. Έφτασαν όμως έξι μέρες επίθεσης των συμμάχων (8 - 14 Απριλίου 1945), για να διαλυθεί η φασιστική άμυνα. Στις 21, έπεσε η Μπολόνια. Στις 22, κυριεύτηκαν η Μοντένα και η Φεράρα, ενώ οι αντάρτες αντιφασίστες Ιταλοί χτυπούσαν στα μετόπισθεν. Την ίδια μέρα, άρχιζαν οι οδομαχίες στο Βερολίνο, αναγκάζοντας τους Γερμανούς της Ιταλίας να ενδιαφερθούν περισσότερο για την ασφαλή αποχώρησή τους παρά για την ιταλική άμυνα. Από τους 3.000 «έως θανάτου αφοσιωμένους στον ντούτσε» μελανοχίτωνες, οι 2.700 προτίμησαν να πάρουν τα βουνά, πετώντας τις στολές μήπως και γλιτώσουν. Στις 22 Απριλίου 1945, οι αφοσιωμένοι φασίστες αριθμούσαν μόλις 300. Στις επόμενες πέντε μέρες, ούτε αυτοί του έμειναν.

Ο Μουσολίνι αγνοούσε τη φυγή των οπαδών του. Από τις 25 Απριλίου, διαπραγματευόταν στο Μιλάνο με την Επιτροπή Εθνικής Απελευθέρωσης. Την αποτελούσαν μέλη των κομμάτων που ο ίδιος είχε διαλύσει. Μια λαϊκή εξέγερση των Μιλανέζων τον ανάγκασε να το σκάσει στο Κόμο, όπου περίμενε τους «έως θανάτου αφοσιωμένους», ετοιμάζοντας τη ρεβάνς. Έφτασαν στις 27 του μήνα, ξημερώματα, και ήταν μόλις δώδεκα! Τότε μόνον κατάλαβε, τι γινόταν. Στα γρήγορα, σχεδίασε τη φυγή του στην Ελβετία.

Μεταμφιέστηκαν, αυτός και η ερωμένη του Κλάρα Πετάτσι, σε Γερμανούς φαντάρους. Κρύφτηκαν στο πλήθος των ανδρών μιας γερμανικής φάλαγγας που προχωρούσε προς τα σύνορα ανενόχλητη από τους αντάρτες μια και εγκατέλειπε την Ιταλία. Ο μοιραίος έλεγχος έγινε, μόλις δυο χλμ. από τα σύνορα. Οι αντάρτες τους ανακάλυψαν και τους γύρισαν πίσω. Τους παρέλαβε, την άλλη μέρα, 28 Απριλίου, ο συνταγματάρχης Βαλέριο, της ιταλικής αντίστασης. Ο Μπενίτο Μουσολίνι και η Κλάρα Πετάτσι εκτελέστηκαν μαζί με άλλους 15 φασίστες, στην εξοχή. Την επομένη, 29 Απριλίου, τα πτώματά τους κρέμονταν στο Μιλάνο. Την ίδια μέρα, ο Αδόλφος Χίτλερ παντρευόταν τη δική του ερωμένη, Εύα Μπράουν. Αυτοκτόνησαν, 24 ώρες αργότερα.

1451: Γεννιέται η Ισαβέλλα η Καθολική, βασίλισσα της Καστίλης και στη συνέχεια και της Αραγονίας, η μόνη που εμπιστεύτηκε και χρηματοδότησε τον Χριστόφορο Κολόμβο. Ευνόησε την ανάπτυξη της Ιερής Εξέτασης και με τον γάμο της με τον Φερδινάνδο της Αραγονίας διευκόλυνε την ένωση της Ισπανίας. Πέθανε το 1504.

1827: Σε φονική μάχη με τους Τούρκους στο Φάληρο, τραυματίζεται ο Γεώργιος Καραϊσκάκης. Την επομένη ξεψύχησε. Είχε γεννηθεί το 1780

1870: Γεννιέται ο Βλαδίσλαβος Ιλιτς Ουλιάνοβ Λένιν. Θεωρητικός και ακτιβιστής, ιδρυτής του Κομμουνιστικού Κόμματος της Ρωσίας και πρωτεργάτης της ρωσικής επανάστασης. Υπήρξε ο πρώτος ηγέτης του σοβιετικού κράτους ως τον θάνατό του, το 1924.

1881: Γεννιέται ο Αλεξ Φιοντόροβιτς Κερένσκι, πρωθυπουργός στο τρίμηνο διάστημα που μεσολάβησε από την πτώση του τσάρου ως την άνοδο των μπολσεβίκων στην εξουσία. Πέθανε το 1970.

1915: Η πρώτη μαζική επίθεση με χημικά αέρια στον Α' Παγκόσμιο Πόλεμο. Τα εξαπέλυσαν οι Γερμανοί κατά των Βρετανών, στη δεύτερη μάχη του Ιπρ.

1992: Τρομακτικές εκρήξεις από αέρια στους υπονόμους της Γκουανταλαχάρα του Μεξικού σκοτώνουν 200 άτομα, τραυματίζουν πάνω από 600, γκρεμίζουν πέντε οικοδομικά τετράγωνα κι εκτινάσσουν αυτοκίνητα πάνω σε ταράτσες και δέντρα.

1994: Πεθαίνει σε ηλικία 81 ετών ο πρώην πρόεδρος των ΗΠΑ Ρίτσαρντ Νίξον. Η θητεία του κράτησε από το 1969 ως το 1974, οπότε εξαναγκάστηκε να παραιτηθεί εξαιτίας του σκανδάλου Γουοτεργκέιτ.

1997: Οι Περουβιανές δυνάμεις εισβάλλουν στην πρεσβεία της Ιαπωνίας, στην πρωτεύουσα Λίμα, και ελευθερώνουν 71 ομήρους ανταρτών. Κατά την επιχείρηση, ένας όμηρος, τρεις στρατιώτες και οι συνολικά 14 αντάρτες σκοτώθηκαν.

2007: Με πρωτοφανή συμμετοχή (85%), οι Γάλλοι δίνουν προβάδισμα 31,09% (το μεγαλύτερο σε α' γύρο προεδρικών εκλογών) στον κεντροδεξιό Νικολά Σαρκοζί που θα βρεθεί αντιμέτωπος στον β' γύρο με τη σοσιαλίστρια Σεγκολέν Ρουαγιάλ (25,78%). Ο Ζαν Μαρί Λεπέν της ακροδεξιάς έλαβε 10,55% και ήρθε τέταρτος, πίσω από τον κεντρώο Φρανσουά Μπαϊρού (18,53%).

2012: Ο σοσιαλιστής Φρανσουά Ολάντ είναι ο νικητής του πρώτου γύρου των εκλογών (στις 6 Μαΐου ο β') για την ανάδειξη νέου προέδρου στη Γαλλία. Έλαβε το 28,6% των ψήφων έναντι 27,1% που πήρε ο απερχόμενος πρόεδρος Νικολά Σαρκοζί. «Εκπληξη» απετέλεσε το 18% της Μαρί Λεπέν, αρχηγού του ακροδεξιού Εθνικού Μετώπου.

2018: Η Αντρέα Νάλες εκλέγεται πρόεδρος του σοσιαλδημοκρατικού κόμματος Γερμανίας (SPD) λαμβάνοντας 414 ψήφους (σε σύνολο 624) στο έκτακτο συνέδριο του κόμματος. Η αντίπαλός της, Σιμόνε Λάγκε, έλαβε 172 ψήφους (υπήρξαν και 38 αποχές).

Η 22^α Απριλίου στον πολιτισμό

22 Απριλίου 1838

Η ώρα των ατμόπλοιων

Ήταν στα 1690, όταν ο Γάλλος φυσικομαθηματικός Ντενίς Παπέν (1647-1714) ανακοίνωσε ότι θεωρούσε χαζό να χρησιμοποιούνται κωπηλάτες για την κίνηση των σκαφών ή να είναι τα καράβια έρμια των ανέμων. Πρότεινε να χρησιμοποιηθεί ο ατμός για την κίνηση τους. Η πρότασή του αγνοήθηκε. Ο Παπέν επέμενε. Στα 1707, σκάρωσε ένα πλοίο, που κινιόταν με ατμό. Για την ακρίβεια, ο ατμός κινούσε τροχούς, πάνω στους οποίους στηριζόταν το σκάφος του. Όμως, οι βαρκάρηδες του Βεσέρ βρήκαν το ατμόπλοιο του Παπέν επικίνδυνο αντίπαλο για τη δουλειά τους και το καταστρέψανε.

Εκατό χρόνια αργότερα, στα 1790, ο Αμερικανός Τζον Φιτς επινόησε ένα νέο τύπο: Ένα πλοίο που κινιόταν από τεράστια μηχανικά κουπιά. Θεόρατα έμβολα έπαιρναν κίνηση από μιαν ατμομηχανή, κάνοντας τα κουπιά να κινιούνται. Ήταν ένα τέρας χωρίς πρακτική ωφέλεια.

Στα 1802, ο Ουίλιαμ Σίμινγκτον δημιούργησε νέο ποταμίσιο τροχοφόρο. Το καράβι του κινήθηκε αλλά σήκωνε τέτοιο κύμα, που γκρέμιζε τις όχθες του καναλιού, όπου έπλεε. Εγκαταλείφθηκε κι αυτό. Ο σχεδιαστής Ρόμπερτ Φούλτον (1765-1815) ξαναγύρισε στην ιδέα του Παπέν, την οποία βελτίωσε κάνοντας πειράματα επί τέσσερα χρόνια. Χρησιμοποιούσε ένα μοντέλο λίγο μεγαλύτερο από ένα μέτρο. Οι συνάδερφοί του τον κορόιδευαν. Όμως, ο Φούλτον, όταν ένωσε πως τα κατάφερε, έβαλε μια ατμομηχανή στο πλοίο του «Κλερμόντ», πρόσθεσε τροχούς και ξεκίνησε. Στις 17 Αυγούστου 1807, με πολύ σωματά και περισσότερους καπνούς, το σκάφος του που είχε μήκος 42 μ. ανέβηκε τον ποταμό Χούντσον. Στη συνέχεια, έκανε την απόσταση των 150 μιλίων, που χωρίζουν τη Νέα Υόρκη από το Όλμπανι, σε 32 ώρες: Στο ένα τρίτο του χρόνου που χρειαζόνταν τα ιστιοφόρα. Στην επιστροφή, βελτίωσε το ρεκόρ κατά δυο ώρες.

Στα επόμενα πέντε χρόνια, τα ατμόπλοια που εξυπηρετούσαν τη συγκοινωνία στις ήρεμες θάλασσες, έφταναν τα πενήντα. Στα 1819, το ατμόπλοιο Σαβάνα πέρασε τον Ατλαντικό. Ήταν το πρώτο κι έκανε 30 μέρες, χρησιμοποιώντας και πανιά. Στις 22 Απριλίου 1838, το βρετανικό ατμόπλοιο «Σείριος» έγινε το πρώτο που διέσχισε τον Ατλαντικό μόνο με την δύναμη του ατμού. Το ταξίδι από το Κορκ στη νέα Υόρκη κράτησε 18 μέρες και 10 ώρες. Στα 1840, μια νέα εφεύρεση αντικατέστησε τους τροχούς: Η προπέλα. Ως τα 1890, τα ατμόπλοια με τροχούς είχαν εξαφανιστεί.

1500: Ο Πορτογάλος θαλασσοπόρος Πέντρο Αλβαρέζ Καμπράλ ανακαλύπτει τη Βραζιλία και την «κατακτά» για λογαριασμό της πατρίδας του.

1724: Γεννιέται ο Γερμανός φιλόσοφος Εμμανουέλ Καντ, ένας από τους μεγαλύτερους στοχαστές με τεράστια επιρροή στην φιλοσοφική σκέψη. Κορυφαίο έργο του «Η Κριτική του Καθαρού Λόγου». Δεν ταξίδεψε ποτέ και έζησε όλη του την ζωή στην γενέτειρά του, το Καλίνινγκραντ της Πρωσίας. Πέθανε το 1804.

1837: Ο πρωθυπουργός του Όθωνα, Ιγνάτιος φον Ρούντχαρτ, υπογράφει το διάταγμα για τη λειτουργία του πανεπιστημίου της Αθήνας. Τα μαθήματα άρχισαν τον Μάιο στο σπίτι του αρχιτέκτονα Σταμάτη Κλεάνθη, στην Πλάκα.

1904: Γεννιέται ο Ρόμπερτ Οππενχάιμερ, ατομικός επιστήμονας που εργάστηκε για την κατασκευή της ατομικής βόμβας ως επικεφαλής του εργαστηρίου στο Λός Άλαμος των ΗΠΑ. Πέθανε το 1967.

1916: Γεννιέται στη Νέα Υόρκη ο διάσημος δεξιοτέχνης βιολιστής Γιεχούντι Μενουχίν. Έδωσε την πρώτη του επαγγελματική παράσταση σε ηλικία 8 ετών. Πέθανε στις 12 Μαρτίου 1999.

2010: Έκρηξη σε πλωτή γεώτρηση της BP, στον κόλπο του Μεξικού προκαλεί τη μεγαλύτερη οικολογική καταστροφή που συνέβη ποτέ στην Αμερική. Η εκροή πετρελαίου στη θάλασσα ελέγχθηκε στις 27 του επόμενου Μαΐου. Ως τότε, είχαν χυθεί στον κόλπο 150 εκατομμύρια λίτρα πετρελαίου. Το κλείσιμο της διαρροής επιτεύχθηκε μόλις στις αρχές του επόμενου Αυγούστου.

2017: Ο Λευτέρης Πετρούνιας αναδεικνύεται πρωταθλητής Ευρώπης στους κρίκους της ενόργανης γυμναστικής, στο Πανευρωπαϊκό πρωτάθλημα, στο Κλουζ της Ρουμανίας. Είναι η τρίτη συνεχόμενη φορά που κατακτά την πρώτη θέση, μετά τους πανευρωπαϊκούς στην Βέρνη της Ελβετίας (2016) και το Μονπελιέ της Γαλλίας (2015), ενώ είχε κερδίσει και το χρυσό μετάλλιο στους Ολυμπιακούς της Βραζιλίας (2016).